

Sygn. akt VIII C 37/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia: 15 października 2013r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia Śródmieścia we Wrocławiu Wydział VIII Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Grzegorz Kurdziel

Protokolant: Anna Jakimów

po rozpoznaniu w dniu 15 października 2013r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa: (...)z siedzibą w L.

przeciwko: J. K.

o zapłatę

oddala powództwo.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 13 sierpnia 2012 r. strona powodowa (...) w L. domagała się zasądzenia od pozwanego J. K.kwoty 429,40 zł wraz z odsetkami ustawowymi od kwoty 129,40 zł od dnia 1 września 2010 r. do dnia zapłaty i od kwoty 300 zł od dnia 15 września 2010 r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu podała, że pozwany zawarł z (...) umowę abonamentową, z warunków której się nie wywiązał. Na dochodzoną pozwem kwotę składały się należności za świadczone usługi. Strona powodowa podała, iż na skutek umowy cesji wstąpiła w prawa dotychczasowego wierzyciela.

W dniu 5 października 2010 r. został wydany nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym (k. 3 o.).

We wniesionym sprzeciwie i dalszych pismach procesowych pozwany zaskarżył nakaz zapłaty w całości wnosząc o oddalenie powództwa. Podał, iż umowę z(...) zawarł za namową agenta tej firmy, który obiecał mu odbiór programów bez reklam i z dźwiękiem na odpowiednim poziomie- bez głośnej muzyki. Pozwany podał, iż chciał odstąpić od umowy, jednakże próby kontaktu z agentem okazały się bezskuteczne. Również kontakt ze (...)nie doprowadził do wyjaśnienia sytuacji. Pozwany, w odpowiedzi na wezwanie, w dniu 1 października 2010 r. zwrócił kartę umożliwiającą odbiór sygnału telewizyjnego wnosząc jednocześnie o odstąpienie od naliczania dodatkowych opłat.

Sprawa została przekazana do tut. Sądu jako Sądu właściwości ogólnej pozwanego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 18 maja 2010 r. pozwany J. K. zawarł z (...)w W. umowę o abonament na okres 24 miesięcy w pakiecie (...) wraz z aneksem wprowadzającym rabat i możliwość bezpłatnego uzyskania anteny satelitarnej oraz umowę sprzedaży terminala umożliwiającego odbiór emitowanych przez operatora programów.

Dowód: -umowa o abonament z dnia 18.05.2010 r., k. 20;

-aneks rabat, k. 23-24;

-umowa sprzedaży z dnia 18.05.2010 r., k. 25.

Umowa została zawarta w domu pozwanego. Spółkę (...) reprezentował agent o nazwisku (...). Przed podpisaniem umowy agent zapytał pozwanego co nie podobało mu się w telewizji, którą posiadał i co chciałby zmienić. Pozwany wskazał na zbyt dużą ilość reklam oraz zbyt głośne emitowanie niektórych programów. Agent zapewnił pozwanego, że w oferowanej przez niego telewizji nie będzie reklam, a programy będą emitowane na odpowiednim poziomie głośności. W wyniku tych zapewnień pozwany zgodził się na proponowaną przez agenta ofertę.

Pozwany w chwili zawierania umowy miał 83 lata.

Dowód: -przesłuchanie pozwanego J. K., płyta CD, k. 60.

Pozwany podpisał oświadczenie, że został poinformowany o przysługującym mu prawie do odstąpienia od umowy o abonament bez podania przyczyny poprzez złożenie stosownego oświadczenia na piśmie w terminie 10 dni od jej zawarcia.

Dowód: -oświadczenie, k. 21.

Wyznaczony przez Spółkę (...) monter zainstalował pozwanemu antenę satelitarną i terminal.

Dowód: -potwierdzenie wykonania instalacji, k. 22.

Pozwany już następnego dnia po zainstalowaniu anteny satelitarnej chciał umowę rozwiązać. Okazało się bowiem, że telewizja również emituje reklamy. Nie mógł się jednak skontaktować z agentem, z którym zawierał umowę. Nie wiedział również, w jaki sposób należało to uczynić.

Dowód: -zeznania świadka Z. K., płyta CD, k. 60;

-przesłuchanie pozwanego J. K., płyta CD, k. 60.

Pismem nadanym w dniu 7 czerwca 2010 r. pozwany wniósł o unieważnienie umowy. Podniósł, że został oszukany przez agenta- pana P., który obiecywał mu telewizję bez reklam, co okazało się nieprawdą. Podał, że z telewizji nie korzystał, dlatego też nie uregulował należności.

Pismami z dnia 28 czerwca 2010 r. i nadanymi w dniach 2 i 4 sierpnia 2010 r. podtrzymał swoją argumentację.

Dowód: -pismo nadane w dniu 7.06.2010 r., k. 44- 46;

-pismo z dnia 28.06.2010 r., k. 47;

-pismo nadane w dniu 2.08.2010 r., k. 48;

-pismo nadane w dniu 04.08.2010 r., k. 49.

W dniu 17 sierpnia 2010 r. Spółka (...) wystawiła pozwanemu fakturę VAT nr (...) na kwotę 129,40 zł płatną do dnia 31 sierpnia 2010 r.

Dowód: -częściowy wykaz wierzytelności, k. 34.

Umowa łącząca pozwanego z (...) została uznana jednostronnie przez Spółkę za rozwiązaną z dniem 31 sierpnia 2010 r.

Bezsporne.

Spółka (...) wystawiła pozwanemu w dniu 31 sierpnia 2010 r. notę karną nr (...) O. na kwotę 299 zł tytułem kary umownej za rozwiązanie umowy przed upływem okresu jej obowiązywania płatną do dnia 14 września 2010 r. oraz fakturę VAT nr (...) na kwotę 1,00 zł płatną do dnia 14 września 2010 r.

Dowód: -częściowy wykaz wierzytelności, k. 34.

W dniu 30 listopada 2011 r. strona powodowa (...) nabyła od (...)Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.wierzytelność w kwocie 429,40 zł wobec pozwanego.

Dowód: -umowa z dnia 30.11.2011 r., k. 28 o.;

-częściowy wykaz wierzytelności, k. 34;

-zawiadomienie, k. 33 o.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się nieuzasadnione i podlegało oddaleniu w całości.

Istota sporu sprowadzała się do rozstrzygnięcia, czy pozwany (...)zobowiązany był do zapłaty dochodzonej przez stronę powodową kwoty.

Mając na uwadze okoliczności faktyczne sprawy Sąd uznał, iż oświadczenie woli złożone przez pozwanego było dotknięte wadą. Pozwany pozostawał bowiem w błędzie, o którym druga strona wiedziała.

Zgodnie z art. 84 § 1 k.c. w razie błędu co do treści czynności prawnej można uchylić się od skutków prawnych swego oświadczenia woli. Jeżeli jednak oświadczenie woli było złożone innej osobie, uchylenie się od jego skutków prawnych dopuszczalne jest tylko wtedy, gdy błąd został wywołany przez tę osobę, chociażby bez jej winy, albo gdy wiedziała ona o błędzie lub mogła z łatwością błąd zauważyć. Można powoływać się tylko na błąd uzasadniający przypuszczenie, że gdyby składający oświadczenie woli nie działał pod wpływem błędu i oceniał sprawę rozsądnie, nie złożyłby oświadczenia tej treści (błąd istotny) (§ 2).

O wskazanej wadzie oświadczenia woli można mówić, gdy składający takie oświadczenie działał pod wpływem niezgodnego z prawdą wyobrażenia o rzeczywistości lub jej elemencie albo pod wpływem braku takiego wyobrażenia. Dla uznania, iż błąd dotyczy treści czynności prawnej wystarczy zaś aby mylne wyobrażenie dotyczyło jakiegokolwiek elementu czynności prawnej. Może się zatem odnosić do okoliczności objętych treścią oświadczeń woli (czynności prawnej), okoliczności wprawdzie nimi nieobjętych, ale łączących się ściśle ze składanymi oświadczeniami woli oraz związanych nie z oświadczeniami woli, lecz z innymi składnikami czynności prawnej, a także dotyczyć jej skutków. O uznania błędu za błąd co do treści czynności prawnej decyduje jego związek strukturalny, wewnętrzny z treścią czynności, o którą chodzi. Ma on miejsce wówczas, gdy fakt mylnie wyobrażony łączy się z samą strukturą dokonywanej czynności. Obojętne jest przy tym, czy fakt mylnie wyobrażony znalazł wyraz w złożonym oświadczeniu woli. Nadto błąd winien być tego rodzaju, że oświadczenie woli w konfrontacji z rzeczywistością przedstawia się jako nieracjonalne, pozbawione uzasadnienia z punktu widzenia życiowego lub prawnego. Konieczne jest również ustalenie, że to druga strona błąd wywołała swoim choćby niezawinionym zachowaniem albo o błędzie wiedziała, lub z łatwością błąd mogła zauważyć. Przesłanka ta sprowadza się do określonej postawy adresata oświadczenia woli w stosunku do błędu osoby oświadczającej. Współdziałanie między adresatem a oświadczającym może mieć zarówno charakter czynny (błąd wywołał), jak i bierny (o błędzie wiedział i nie uczynił nic, by kontrahenta z błędu wyprowadzić, a nawet- o błędzie wprawdzie nie wiedział, ale mógł go z łatwością zauważyć). Ustalenie tej przesłanki nakazuje przeprowadzenie oceny zachowania adresata wadliwego oświadczenia woli. Przedmiotem analizy staje się jego postępowanie oraz stan wiedzy i świadomości, a także przyczynowość zachowania się adresata dla powstania błędu lub w nim utwierdzenia.

W oparciu o powyższe, mając na uwadze treść przesłuchania pozwanego, Sąd doszedł do przekonania, iż złożone przez niego oświadczenie woli dotknięte było błędem istotnym wywołanym przez drugą stronę umowy. Jak podał bowiem pozwany, umowę zawarł za namową agenta(...)Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W., który zapewnił go, że oferowana przez niego telewizja nie będzie emitowała reklam, nadto głośność programów będzie odpowiednia. Niewątpliwie powyższe zapewnienia i deklaracje, jako charakteryzujące świadczenia stron, stanowiły element czynności prawnej. Dla pozwanego okoliczności te były zaś istotne. Podkreślał to zarówno podczas przesłuchania, jak i w treści korespondencji kierowanej do poprzednika prawnego strony powodowej. Mając zaś na uwadze, iż pozwany już następnego dnia, po sprawdzeniu, że nadal odbiera reklamy, umowę chciał rozwiązać czując się oszukany, uprawnione jest stwierdzenie, że bez zapewnień agenta takiego stosunku prawnego by nie nawiązał. Nie bez znaczenia pozostaje również fakt, iż w dacie zawierania umowy pozwany miał 83 lata. Nie mając rozeznania nie tylko w ofercie rynkowej telewizji cyfrowej, ale w ogóle w sposobie funkcjonowania i działania takiej telewizji, zaufał i uwierzył agentowi, który deklarował uruchomienie oferty, która w istocie nie istniała. Taki sposób zawierania umów- wykorzystując łatwowierność osób starszych- nie może zaś zasługiwać na aprobatę. Z tego też względu Sąd uznał, iż pozwany zawierając umowę działał pod wpływem błędu, a błąd ten nie tylko że był istotny, to jeszcze został wywołany przez osobę działającą w imieniu i na rzecz poprzednika prawnego strony powodowej.

Uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia woli, które zostało złożone innej osobie pod wpływem błędu, następuje zaś przez oświadczenie złożone tej osobie na piśmie (art. 88 § 1 k.c.). Na mocy art. 88 § 2 k.c. uprawnienie do uchylenia się wygasa w razie błędu z upływem roku od jego wykrycia. Bez znaczenia dla skuteczności uchylenia się od skutków prawnych wadliwego oświadczenia woli są sformułowania użyte przez uchylającego się w złożonym oświadczeniu. Koniecznym jest jedynie użycie sformułowań, z których jasno i w sposób nie budzący wątpliwości wynika wola unieważnienia dokonanej czynności prawnej. Pozwany już w piśmie nadanym w dniu 7 czerwca 2010 r. jasno taką wolę wyraził. Z tego też względu Sąd uznał, że uchylił się on od skutków złożonego oświadczenia woli ze skutkiem *ex tunc*. Konsekwencją powyższego jest zaś zwolnienie go z obowiązku świadczenia na rzecz strony powodowej w całości.

W tym zatem stanie rzeczy powództwo, jako nieuzasadnione, podlegało oddaleniu w całości.